

Rapport

Rapport over een klacht over de korpsbeheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland (thans de politiechef van de regionale eenheid Amsterdam te Amsterdam).

Datum: 6 juni 2013

Rapportnummer: 2013/064

Klacht

Verzoeker klaagt er over dat zijn aangifte van mishandeling op 20 juni 2011 niet goed is afgehandeld door de politie. De aangifte is door de politie geseponneerd zonder verzoeker daarvan schriftelijk in kennis te stellen en zonder de verdachte te horen.

Visie verzoeker

Op 20 juni heeft verzoeker afgesproken met een hem bekende vrouw om die dag de door hem uitgeleende cd's bij haar thuis op te komen halen. Daar verschenen kwam er nadat verzoeker had aangebeld een man naar beneden lopen met de cd's. Er is vervolgens ruzie tussen verzoeker en deze man ontstaan, welke heeft geresulteerd in een handgemeen tussen beiden. Volgens het proces-verbaal van aangifte is verzoeker in de liftopening meerdere keren hard geduwd waardoor hij onder andere tegen de muur is gevallen. Thuisgekomen zag hij dat hij bloeduitstortingen en een wond op zijn armen had. Op 29 juni 2011 doet verzoeker bij de politie aangifte van het feit dat hij enkele dagen daarvoor is mishandeld.

Verzoeker geeft aan dat hij op 14 juli 2011 heeft gebeld hoe het stond met de voortgang van zijn zaak en dat hem toen telefonisch is medegedeeld dat zijn aangifte was geseponneerd. Verzoeker is ondanks zijn verzoeken daartoe nooit schriftelijk in kennis gesteld van het sepot.

Na interventie door de Nationale ombudsman wordt de klacht van verzoeker in behandeling genomen. De korpsbeheerder verklaart conform het advies van de klachtencommissie de klacht ongegrond.

Visie korpsbeheerder

De korpsbeheerder verklaart de klacht van verzoeker ongegrond en verwijst voor een nadere toelichting naar het advies van de Commissie voor de Politieklachten Amsterdam-Amstelland.

Met betrekking tot de afhandeling van de aangifte schrijft de Commissie: "(...) dat de opgenomen aangifte is voorgelegd aan de wijkteamrecherche. De politie verklaart dat er beleidsafspraken zijn met het Openbaar Ministerie in welke gevallen de politie mag overgaan tot seponeren., In het geval van de aangifte van verzoeker was dat het geval. Er is namelijk sprake van een één op één verklaring en er zijn geen dwangmiddelen

toegepast. Daarom is deze zaak niet verder in behandeling genomen.)...".

Met betrekking tot het niet informeren van klager over het politieseptot verklaart een politieambtenaar aan de Commissie dat het tot op heden in het korps niet gebruikelijk is om de afwijzing van de behandeling van een dossier inhoudelijk schriftelijk aan een aangever te berichten. Klager heeft na een week het politiebureau gebeld en gevraagd naar de stand van zaken met betrekking tot zijn aangifte. De politie heeft hem meegedeeld dat deze was geseponeerd. De commissie is daarom van oordeel dat dit klachtonderdeel feitelijk ongegrond is.

De Commissie wijst verder nog ambtshalve op artikel 51a, derde lid, van het Wetboek van Strafvordering dat voor zover de politieambtenaar bedoelt dat aangevers die dat hebben aangegeven niet – actief- op de hoogte worden gesteld van de afhandeling van de aangifte, dit in strijd is met artikel 51a, derde lid, van het Wetboek van Strafvordering.

Met betrekking tot de behoorlijkheid in relatie tot het sepot merkt de Commissie op dat volgens de huidige richtlijnen : "(...)een aangifte kan worden geseponeerd in een geval van één op één verklaringen waarbij geen dwangmiddelen zijn toegepast. De aangifte kan verder worden geseponeerd met het oog op het vermijden van escalatie (de ene aangifte lokt de andere uit). Ook hier speelt: bemiddelen en oplossen is beter dan een formele aangifte."

Onderzoek Nationale ombudsman

De Nationale ombudsman opent daarop een onderzoek naar de klacht dat de aangifte door de politie is geseponeerd zonder verzoeker daarvan schriftelijk in kennis te stellen en zonder de verdachte te horen.

Daarbij worden door de Nationale ombudsman een aantal vragen gesteld aan de korpsbeheerder.

Wat is de gebruikelijke procedure binnen uw korps met betrekking tot het in kennis stellen van aangevers omtrent een politieseptot van hun aangifte. Staat deze procedure ergens beschreven en zo ja, kunt u mij dan een afschrift opsturen. Hoe worden aangevers door u op de hoogte gesteld van hun procedurele mogelijkheden om de beslissing tot een politieseptot in eerste instantie te laten toetsen door de officier van justitie en vervolgens zich eventueel te beklagen bij het Gerechtshof?

De korpsbeheerder reageerde hierop met de mededeling dat, in tegenstelling tot wat de politieambtenaar heeft verklaard aan de Commissie, het beleid bij de politie Amsterdam was en is dat mensen die aangifte doen en geïnformeerd willen worden over de verdere

gang van zaken, daarover geïnformeerd moeten worden, maar dat het ondanks inspanningen van de politie helaas nog altijd zo is dat individuele collega's in sommige gevallen voldoende oog hebben voor het slachtoffer. De korpsbeheerder geeft aan dat hij de politie heeft gewezen op haar verplichting om slachtoffers actief op de hoogte te stellen.

Klopt het dat verzoeker nooit schriftelijk op de hoogte is gesteld van het sepot van zijn aangifte?

De korpsbeheerder antwoordde hierop dat verzoeker niet schriftelijk op de hoogte is gesteld van het sepot van zijn aangifte. Het is verzoeker wel medegedeeld toen hij zelf telefonisch informeerde.

Verzoeker doet aangifte van mishandeling door een man die bij een bekende van hem op bezoek was ('een mantelzorger'). Is deze man door u gehoord als verdachte en heeft u daar proces-verbaal van opgemaakt? Kunt u mij dat dan doen toekomen?

De korpsbeheerder geeft aan dat de man tegen wie aangifte is gedaan niet als verdachte is gehoord en dat er dus ook geen proces-verbaal is opgemaakt.

Mocht u deze verdachte niet gehoord hebben, kunt u mij dan uitleggen waar de grondslag voor het politieseptot 'één-op-één-verklaring' vandaan komt?

Hierop komt het antwoord van de korpsbeheerder dat het politieseptot in het bedrijfsprocessensysteem twee mogelijkheden kent: het technisch sepot en het beleidssepot. Bij het politieseptot kunnen er meerdere argumenten aanwezig zijn waarop is beoordeeld zoals de opsporingsmogelijkheden, de haalbaarheid van de zaak, of deze binnen de doelstellingen en prioritering pas. Bij het beoordelen van een zaak kan een van de grondslagen bij de haalbaarheid van de zaak zijn of er voldoende bewijs aanwezig is indien het om een zogenaamde "een-op-een-verklaring" betreft.

U geeft in uw brief aan verzoeker aan dat de aangifte verder kan worden geseponeerd met het oog op vermijden van escalatie (de ene aangifte lokt de andere uit)... "ook hier speelt: bemiddelen en oplossen is beter dan een formele aangifte."... Kunt u naar aanleiding van deze opmerking aangeven wat er ondernomen is om deze aangifte van mishandeling te bemiddelen dan wel het conflict tussen de man en verzoeker op te lossen?

De korpsbeheerder verwijst hiervoor naar het advies van de Commissie en geeft tevens aan dat er twee maal langdurig met verzoeker is gesproken aan het wijkteam Raampoort en dat de buurtregisseur van politie meerdere keren met verzoeker contact heeft gehad. Ook de klachtbemiddelaar heeft getracht met verzoeker in contact te komen maar daartoe was verzoeker niet bereid.

Beoordeling

Het vereiste van goede informatieverstrekking houdt in dat de overheid er voor zorgt dat de burger de juiste informatie krijgt en dat deze informatie klopt en volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie als de burger erom vraagt, maar ook uit zichzelf.

Het vereiste van fair play houdt in dat de overheid de burger de mogelijkheid geeft om zijn procedurele kansen te benutten en daarbij zorgt voor een eerlijke gang van zaken.

Als een burger aangifte doet van een strafbaar feit en daarbij aangeeft dat hij van de afdoening van de strafzaak op de hoogte wil worden gebracht, moet deze informatie worden verstrekt.

De Nationale ombudsman is van oordeel dat een telefonische mededeling niet volstaat als de aangever een schriftelijke bevestiging van het sepot verzoekt. In deze schriftelijke bevestiging kan de argumentatie voor het sepot en een adequate verwijzing naar de officier van justitie als men het niet eens is met het sepot worden opgenomen.

De Commissie voor de Politieklachten wijst naar het oordeel van de Nationale ombudsman dan ook terecht op het wettelijke vereiste van het Wetboek van Strafvordering om slachtoffers op de hoogte te houden van de aanvang en voortgang in de zaak tegen de verdachte en in het bijzonder op de verplichting om ten minste schriftelijk mededeling te doen van het afzien van opsporing of van het inzenden van een proces-verbaal tegen een verdachte.

Onbegrijpelijk is dat de Commissie dit klachtonderdeel feitelijk ongegrond verklaart. Verzoeker is het overduidelijk niet eens met de beslissing tot sepot en had daarom actief en schriftelijk moeten worden gewezen op de mogelijkheid zich tot het OM te wenden, als hij het niet eens is met de inhoud van die berichten. Mocht het OM de beslissing tot sepot handhaven dan moet verzoeker worden gewezen op de mogelijkheid van het voorleggen van deze beslissing aan het gerechtshof in het kader van een artikel 12 Wetboek van Strafvordering procedure. Door dit niet te doen heeft de politie ook het beginsel van fair play geschonden door verzoeker zijn procedurele mogelijkheden te onthouden.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Het baart de Nationale ombudsman zorgen dat er blijkbaar binnen het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland ruimte is voor politieambtenaren om zelfstandig beslissingen te nemen omtrent het inlichten van aangevers met betrekking tot de voortgang in hun zaken. De korpsbeheerder heeft in reactie op vragen van de Nationale ombudsman aangegeven de politie te hebben gewezen op haar verplichting om slachtoffers actief op de hoogte te stellen. De Nationale ombudsman begrijpt in dit kader dan ook niet waarom de korpsbeheerder de klacht van verzoeker niet gegrond heeft verklaard, nu verzoeker op dit vlak wel gelijk krijgt.

De Nationale ombudsman vraagt bijzondere aandacht voor de spelregens voor het omgaan met slachtoffers zoals geformuleerd in zijn rapport nummer 2012/200.

Tot slot wil de Nationale ombudsman de aandacht vragen voor een aantal inhoudelijke misslagen zonder te willen treden in de inhoudelijke beoordeling van het politiesepot, welke immers in laatste instantie thuishoort bij het gerechtshof. Er is hier geen sprake van een één-op-één verklaring, daar zijn namelijk twee verklaringen voor nodig en er is er hier maar één, namelijk de aangifte. Als men de verdachte had gehoord over de mishandeling, dan had men beschikt over twee verklaringen, die dan wellicht elkaar hadden kunnen tegenspreken. Maar die moeite heeft de politie nu dus juist niet genomen. De verwijzing naar het nut van de-escalatie, bemiddeling en het oplossen van conflicten is hol en leidt tot verdere irritatie als daartoe niet daadwerkelijk een poging wordt gedaan én het niet de wil van de aangever is.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland, is gegrond wegens schending van het vereiste van goede informatieverstrekking en het vereiste van fair play.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer